

Prinsipper for natbusbetjening

Februar 2011

Resumé

Natbuskørsel er en lille, men vigtig del af Sydtrafiks tilbud af kollektiv trafik. Knap 500 personer benytter sig ugentligt af en helårsnatbus i Sydtrafiks område, mens julenatbusserne ugentligt benyttes af cirka 1.480 passagerer.

Dette tal dækker dog over mange fordele ved at tilbyde natbuskørsel. Blandt disse fordele kan nævnes en neteffekt i den kollektive trafik, hvor brugerne føler den kollektive trafik som værende mere attraktiv, idet de kan rejse på alle tider af døgnet. Desuden er der trafiksikkerhedsmæssige fordele ved at tilbyde natbuskørsel. I nattetimerne sker mange uheld pga. spritkørsel, og tilbydes natbuskørsel, vil folk være mere tilbøjelige til at lade bilen stå. Dermed undgås forhåbentlig uheld – til gavn for både den enkelte rejsende, samfundsøkonomien og for kommunernes og regionernes udgiftsniveau.

Region Syddanmark har i 2008 vedtaget principper for buskørsel af regional betydning, som definerer regionale rejsemål og frekvenser i dagtimerne. Med udgangspunkt i disse opstilles i rapporten forslag til betjening med natbusser. Regionens principper opstiller vigtige rejsemål, der skal betjenes i dagtimerne. Det drejer sig om A-rejsemål (byer over 25.000 indbyggere), B-rejsemål (vigtige trafikknudepunkter og arbejdspladser) og C-rejsemål (mellem 5.000 og 25.000 indbyggere).

Idet arbejdspladser og trafikknudepunkter ikke er relevante at betjene om natten, etableres der udelukkende betjening af byer. Med helårsnatbusser etableres regional betjening mellem A-rejsemål, hvor der højst er en afstand på 30 km. I december etableres regional natbusbetjening mellem A-rejsemål og mellem A- og C-rejsemål, der højst ligger 50 km fra hinanden. Desuden skal alle regionale ruter krydse mindst en kommunegrænse.

Kommunalt finansierede natbusruter supplerer de regionale natbusser. I rapporten opstilles forslag til den kommunale kørsel. De enkelte kommuner kan naturligvis opstille egne principper for natbuskørsel. Nogle kommuner har på nuværende tidspunkt principper for natbusbetjening, og disse kan ses i rapporten.

<i>Indledning</i>	4
<i>Bestillerens overvejelser om natbuskørsel</i>	5
<i>Typer af natbusbetjening</i>	7
Eksempler på natbusbetjening i Sydtrafiks område	7
<i>Principper for regional, kollektiv busbetjening</i>	10
<i>Sydtrafiks vurdering af behov for regional natbusbetjening</i>	11
Efterspørgsel og rejsemål om natten	11
Julenatbusser (nat efter fredag og lørdag i december)	11
Frekvens	12
Tog eller natbus?	12
Økonomi	13
<i>Forslag til principper for betjening med regionale helårsnatbusser</i>	15
<i>Forslag til principper for betjening med regionale julenatbusser</i>	16
<i>Opsummering regional natbusbetjening</i>	17
Opsummering af forslag til principper for regional helårsnatbusbetjening:	17
Opsummering af forslag til principper for regional julenatbusbetjening:	17
<i>Kommunal natbusbetjening</i>	18
<i>Kommunale ønsker til / principper for natbuskørsel</i>	19
<i>Bilag 1: Eksisterende betjening januar – november</i>	21
Esbjerg - Kolding	21
Vejle – Kolding	22
Vejle – Fredericia	23
Kolding – Fredericia	24
Vejle - Horsens	25
Sønderborg – Flensborg	25
<i>Bilag 2: Eksisterende betjening i december</i>	26
Vest	26
Esbjerg – Kolding og Esbjerg – Vejen	26
Esbjerg – Bramming	27
Esbjerg – Ribe	27
Esbjerg – Tønder	28
Esbjerg – Varde	28
Esbjerg – Grindsted / Billund	29
Øst	30
Kolding – Vejle	30
Vejle – Fredericia	31
Fredericia – Kolding	32
Fredericia – Middelfart	33
Kolding – Haderslev	34
Kolding – Vejen	34
Vejle – Horsens	35
Vejle – Grindsted (Billund)	35
Syd	36
Haderslev – Aabenraa	36

Haderslev – Vojens	36
Aabenraa – Sønderborg	37
Aabenraa – Tønder (via Rødekro)	37
Sønderborg – Flensborg	38
Aabenraa – Flensborg.....	38
<i>Bilag 3: Omkostninger ved trafikuheld</i>	<i>39</i>
<i>Bilag 4: Opsummering af oplæg til principper for natbusbetjening</i>	<i>40</i>
Helårsnatbusser	40
Julenatbusser.....	41

Indledning

Denne rapport er en del af Sydtrafiks Trafikplan. Sydtrafik har tidligere udgivet Trafikplan 2009 – 2012 hvor den regionale betjening i dagtimerne er beskrevet. Denne rapport er en overordnet plan for, hvilke relationer, der skal betjenes af natbusser og julenatbusser.

Natbusserne kører i perioden mellem midnat og cirka kl. 05.00, hvor der er langt færre rejsende og hvor rejsemønstrene er anderledes end om dagen. Natbusruterne er opdelt i ruter, der køres hele året, dvs. helårsnatbusser, og natbusruter, der udelukkende køres i cirka en måned op til jul, julenatbusserne.

På baggrund af høringsudgaven af denne rapport har Region Syddanmark besluttet, ud fra hvilke principper, der skal etableres regional natbusbetjening i Sydtrafiks område.

Kommunerne i Sydtrafiks område kan indmelde egne principper for natbusbetjening. De eksisterende principper er indarbejdet i denne rapport. Sydtrafik har yderligere udarbejdet et overordnet forslag til principper for natbusbetjening for kommuner, der ikke har egne specifikke principper for natbusbetjening. Disse indeholder ikke vurderinger af behovet for kørsel i den enkelte kommune, men udelukkende generelle betragtninger.

Det skal bemærkes, at de enkelte bestillere af kørsel altid kan tilpasse kørslen efter behovet og serviceønsker. Principperne skal således ses som en vejledning til, hvordan natbuskørslen kan tilrettelægges og ikke nødvendigvis, hvordan den reelt kommer til at se ud.

Bestillerens overvejelser om natbuskørsel

I dette afsnit beskrives nogle af de overvejelser, der kan foretages, når det skal besluttes om der skal være natbuskørsel, og hvor meget. Når der etableres natbuskørsel i Sydtrafiks område, vil det pga. befolkningstallet være nødvendigt at foretage en nøje afvejning mellem fordelene ved at betjene rejsende om natten og omkostningerne.

Fordele ved natbuskørsel

Neteffekt

Natbusbetjening kan medføre en slags neteffekt, som kan være med til at fastholde og tiltrække passagerer. En del rejsende vil være mere tilbøjelige til at benytte kollektiv trafik, hvis de føler, at de kan rejse næsten overalt og altid med den kollektive trafik, og således ikke er afskåret fra at køre på bestemte tidspunkter på døgnet.

Efterspørgsel

I områder, hvor der er et væsentligt behov for at rejse om natten, vil natbusserne kunne dække en del af dette behov.

Trafiksikkerhed

Det er kommuner og regioner, der betaler udgifterne i forbindelse med indlæggelse, sygemelding og genoptræning af ofre for trafikuheld. Ofte vil det være sådan, at bare et enkelt sparet personskadeuheld "betaler" natbuskørslen i en lang periode (se bilag 3).

Uheld om natten, især i weekenderne, involverer ofte alkoholpåvirkede førere, og ved at tilbyde et alternativ til bilen om natten kan man få en del mennesker til at undlade selv at køre hjem i bil. I juletiden er der pga. julefrokoster endnu større efterspørgsel efter alternativer til bilen, især i weekender.

Selvom passagererne som regel skal betale et tillæg ud over billetten for at rejse med natbus, vil det stadig være væsentligt billigere for den rejsende at tage natbussen end at tage en taxa.

Natbus som "reklame" for kollektiv trafik

De fleste mennesker er heldigvis klar over, at alkohol og bilkørsel ikke hører sammen. Derfor er mange mennesker parate til at benytte tilbud om natbusser efter fester, især i julefrokostperioden. Natbussen kan således komme til at fungere som en slags introduktion til buskørsel for mange, der ellers ikke benytter bussen til dagligt. Nogle af de, der kører med julenatbusser, vil måske i fremtiden overveje at benytte kollektiv trafik.

Omkostninger

Ved natbuskørsel skal bestilleren som regel betale en højere timepris end ved kørsel i dagtimerne. Der tillægges som regel en ekstraomkostning på chaufføromkostningerne på cirka 15 – 55 % i forhold til omkostningerne i almindelig arbejdstid. De øvrige variable omkostninger er ikke højere for natbuskørsel end for almindelig kørsel.

Det vil stort set altid være sådan, at der er ledige busser til rådighed til natbuskørsel. Busserne er som regel tilknyttet og betalt af en dagsrute, hvorfor der ikke skal betales faste, månedlige omkostninger for selve bussen ved natbuskørslen. Dette er med til at holde prisen for natbusser nede, på trods af de ekstra omkostninger til chaufførtimer.

Endelig skal det også medtages i overvejelserne, at passagerer på natbusser skal betale 19 kr. i nattillæg. Også dette er med til at holde de reelle omkostninger ved natbusserne nede.

Vurdering af behov for natbuskørsel

Passagergrundlag og frekvens

Det skal naturligvis vurderes, om der er passagergrundlag for natbusbetjening. Det vil være nødvendigt at tilpasse rutens forløb til de destinationer, passagererne vil rejse til og fra om natten. Frekvensen skal naturligvis også tilpasses behovet, således at der sandsynligvis vil være 1 – 5 afgang pr. nat. Der vil sandsynligvis kun være behov for betjening nat efter fredage og lørdage.

Betjening af landområder og omvejskørsel

Om natten vil der ofte være meget få passagerer, der ønsker at rejse til eller fra udprægede landområder. Derfor vil der mange steder næppe være grundlag for at betjene landområderne om natten. Planlægger man en natbus, der alligevel kører gennem et landområde, vil det dog være oplagt at åbne for muligheden for at standse ved stoppestederne undervejs i landområderne. Dette vil i de fleste tilfælde være "gratis", idet bussen ikke behøver standse, hvis der ikke er passagerer, der skal af eller på. Omvendt skal man naturligvis være meget tilbageholdende med at lade natbussen køre omvejskørsel for at betjene områder med få rejsende. Man må vurdere, om man generer flere passagerer med en rejsetidsforlængelse, end man forbedrer servicen for, ved at lade bussen køre en større omvej.

En alternativ løsning til betjening af landområder er at etablere natbusser, hvor kørslen ud over afgangstidspunktet fra hovedbyen ikke er køreplanlagt. Således kan der åbnes mulighed for, at natbussen kører derhen, hvor passagererne den konkrete nat ønsker at køre hen. En sådan løsning findes for eksempel i Sønderborg Kommune, og denne løsning er beskrevet nærmere i et senere afsnit.

Trafiksikkerhed

De fleste kommuner udarbejder løbende uheldsstatistikker, hvor det er muligt at analysere, om der i bestemte perioder eller områder er mange uheld med spirituskørsel. Er dette tilfældet, kan natbuskørslen målrettes til især at køre i de områder og på de tidspunkter, hvor der i dag er problemer med spiritusuheld.

Typer af natbusbetjening

Der er forskellige måder at tilrettelægge natbuskørslen på. Natbuskørslen bliver naturligvis tilrettelagt under hensyntagen til det lokale behov, og oftest er der ikke samme behov for natterejser på hverdagsnætter som i weekenden. Derfor tilrettelægges kørslen, så der kun køres de dage, hvor der er mest behov.

Der kan skelnes mellem natbuskørsel på følgende tidspunkter:

- Kørsel hver nat
- Kørsel natten efter fredag og lørdag
- Kørsel i bestemte perioder (f. eks. nat efter fredage og lørdage i december)
- Arrangementskørsel (koncerter, festivaler)

Eksempler på natbusbetjening i Sydtrafiks område

I Sydtrafiks område køres i øjeblikket ikke natbuskørsel på hverdage (bortset fra arrangementskørsel), men flere kommuner har natbuskørsel i weekendene, mens andre kun har natbusser i weekender i december.

Følgende kommuner i Sydtrafiks område har på nuværende tidspunkt natbuskørsel også udenfor december. Nogle ruter er regionalruter, mens andre er lokalruter:

- Esbjerg
- Fredericia
- Kolding
- Sønderborg
- Vejle

I Trekantområdet er der natbusbetjening i weekendene hele året. Natbusserne kører her mellem Vejle, Kolding og Fredericia, og forbinder således de større byer og byernes opland med hinanden. Enkelte helårsnatbusser kører udelukkende mellem en større by og denne bys opland. Natbusserne i Sydtrafiks østlige område har som regel to afgang pr. nat efter fredag og lørdag i hver retning og følger en køreplan med fastlagte stoppesteder og afgang- og ankomsttider. Der indsættes i december specielle julenatbusser i Trekantområdet.

I Esbjerg-området er der også natbusser året rundt. Disse natbusser forbinder Esbjerg Centrum med resten af byen og oplandet. Som i Trekantområdet kører natbusserne i Esbjerg efter en fast køreplan, og der er her typisk 4 – 5 afgang pr. nat efter fredag og lørdag. Også i Esbjerg er der specielle julenatbusser.

I Sønderborg Kommune er der valgt en lidt anden løsning. Der er 4 helårsnatbusser, som alle starter ved Sønderborg Busstation og herfra kører til andre dele af Sønderborg Kommune. Det er kun muligt at stå på natbusserne ved Sønderborg Busstation, og det er ikke muligt at stå af busserne i Sønderborg By. Det er heller ikke muligt at rejse til Sønderborg By med natbusserne. For alle fire natbusser gælder, at der udelukkende er fastlagt et afgangstidspunkt fra Sønderborg Busstation. En af ruterne har fastlagte stoppesteder mellem Sønderborg og Nordborg, mens de resterende tre ruter betjener bestemte områder i Sønderborg Kommune, f.eks. Broagerland, Kegnæs eller Nordals. De tre natbusser kører således derhen, hvor passagererne ønsker at komme, så længe bussen kan holde sig til offentlige, asfalterede veje. Der er således ikke angivet ankomsttidspunkter i køreplanen, idet disse afhænger af, hvor mange passagerer der er, og hvor de skal hen. Også disse ruter køres udelukkende nat efter fredage og lørdage.

Passagertal på nuværende helårsnatbusser

I tabellen herunder ses antallet af påstigere på de eksisterende helårsnatbusruter på ugeniveau (dvs. nat efter fredag og lørdag) samt antallet af afgange pr. nat og en overordnet destinationsbeskrivelse. Det skal bemærkes, at der kun er talt én fredag og én lørdag, hvorfor der er relativt store usikkerheder ved tallene. Tallene giver dog under alle omstændigheder en indikation af de passagertal, der kan forventes på natbusruter i Sydtrafiks område.

Tabel 1: Passagertal på ugeniveau (efterårstælling 2009) på eksisterende helårsnatbusser

Rute	Antal afgange pr. nat ¹	Passagerer Fredag	Passagerer Lørdag	Ruteforløb	Finansiering
101	4 + 5	24	15	Esbjerg – Kvaglund	Lokal
102	4 + 5	17	36	Esbjerg – Sønderris	Lokal
103	5 + 5	54	47	Esbjerg – Hjerting	Lokal
105	5 + 5	32	25	Esbjerg – Gjesing	Lokal
I alt, Vest		127	123		
801	2	23	17	Nordborg	Lokal
802	2	14	6	Nordals	Lokal
803	2	15	13	Kegnæs	Lokal
804	2	14	4	Broagerland	Lokal
I alt, Syd²		66	40		
873	2 R	28	4	Vejle – Hedensted	Regional
874	2 R	7	5	Vejle – Jelling	Lokal
875	2 + 2	21	18	Vejle – Kolding	Regional
876	2 + 2	17	14	Vejle – Fredericia	Regional
878	2 R	4	9	Fredericia – Taulov	Lokal
881	1 R	3	0	Kolding – Sdr. Stenderup	Lokal
I alt, Øst		80	50		
I alt, Sydtrafik		273	213		

¹ X + Y angiver, at der er afgange i hver retning (X i den ene og Y i den anden). Et enkelt tal angiver, at der kun køres i én retning (Sønderborg), mens et tal efterfulgt af 'R' betyder, at ruten er en ringrute (Øst).

² Ruterne 801, 802, 803 og 804 begynder i Sønderborg. Der medtages udelukkende passagerer fra Sønderborg Busstation, og det er ikke muligt at stige af natbusserne i Sønderborg By.

Nuværende regionale julenatbusser

I nedenstående tabeller ses en oversigt over nuværende julenatbusser og deres passagertal. Der er udelukkende betjening nat efter fredag og lørdag, og cirka 950 passagerer pr. uge benyttede sig i december 2009 af tilbuddet om regional natbuskørsel, mens yderligere 530 benyttede kommunale julenatbusser.

Tabel 2: Regionale julenatbusser 2010. (M) angiver, at ruten administreres af Midttrafik.

Rute	Forløb	Relation	Passagerer / uge (fredag og lørdag)
141	Esbjerg – Varde	A – C	90
812	Sønderborg – Aabenraa	A – C	55
816	Tønder – Aabenraa	C – C	47
823	Aabenraa – Haderslev	C – C	36
830 (M)	Vejle – Horsens	A – A	-
831	Vejle – Kolding	A – A	157
832	Vejle – Fredericia	A – A	125
833 (M)	Vejle – Juelsminde	A -	-
834A (M)	Vejle – Nørre Snede	A -	-
834B (M)	Vejle – Uldum	A -	-
837	Vejle – Kolding	A – A	129
838B	Vejle – Grindsted	A – C	62
840	Kolding – Fredericia	A – A	86
844	Kolding – Haderslev	A – C	51
846	Tønder – Løgumkloster	C -	20
861	Vejle – Fr.cia - Middelfart	A – A – C	91
I alt			949

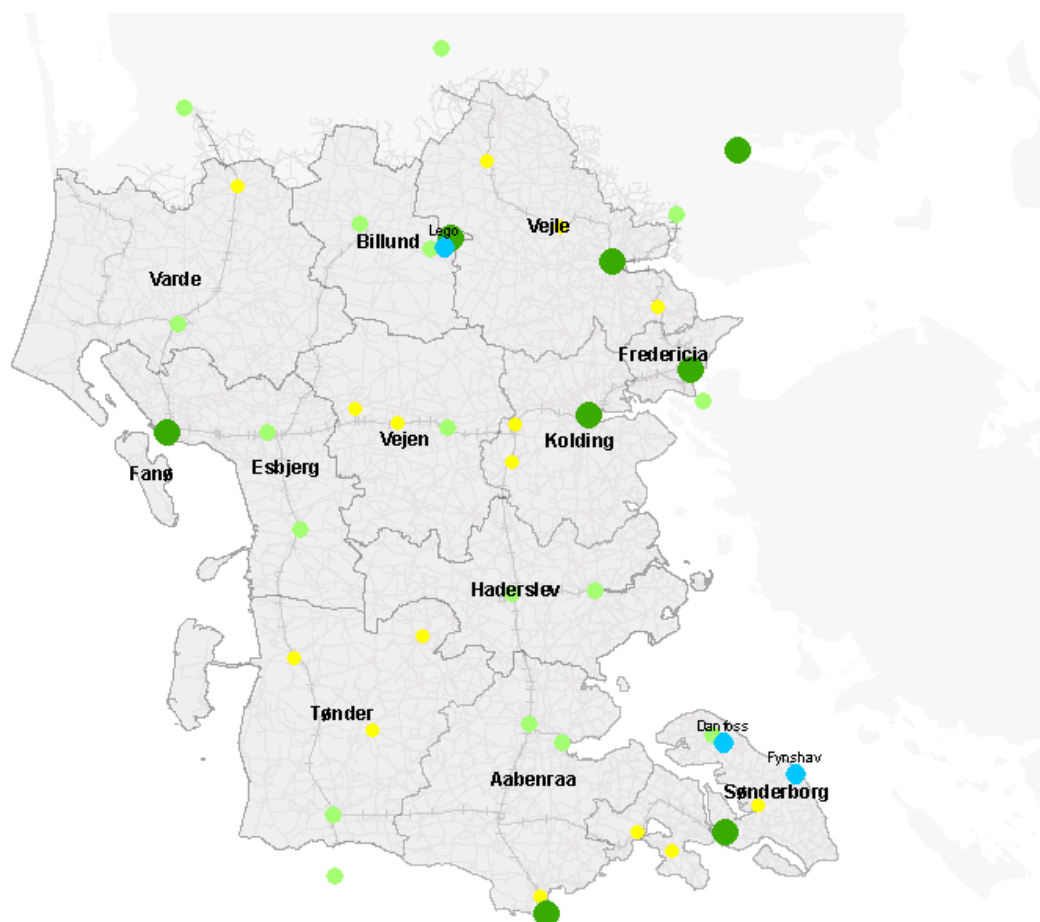
Tabel 3: Kommunale julenatbusser

Rute	Forløb	Relation	Passagerer / uge (fredag og lørdag)
145	Esbjerg – Ribe	A – C	125
808	Haderslev – Sdr. Vilstrup	C -	25
820	Aabenraa - Padborg	C -	34
833	Haderslev – Vojens	C – C	59
836	Vejle – Bredballe	A -	123
838A	Vejle – Give	A -	40
839	Vejle – Jelling	A -	55
842	Kolding – Vamdrup	A -	28
843	Kolding – Sdr. Stenderup	A -	41
I alt			530

Principper for regional, kollektiv busbetjening

Region Syddanmark har i 2008 vedtaget principper for buskørsel af regional betydning³. I denne forbindelse er der udpeget flere typer rejsemål.

- A-rejsemål er byer med indbyggertal på over 25.000 og internationale knudepunkter (f. eks. Billund Lufthavn)
- B-rejsemål er trafikknudepunkter med regionale rejsende samt arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner med regional pendling
- C-rejsemål er byområder med et indbyggertal større end 5.000, men mindre end 25.000

Figur 1: Regionale rejsemål:

Mørkegrøn: A-rejsemål

Blå: B-rejsemål

Lysegrøn: C-rejsemål

Gul: Byer større end 3.000 indbyggere – mindre end 5.000

Regionsrådet har i januar 2011 behandlet principper for natbusbetjening i Sydtrafiks område, og har besluttet, at natbusbetjening har lav prioritet i forhold til at sikre betjening af uddannelsessøgende og pendlere i dagtimerne, og at eventuel natbuskørsel kun iværksættes, hvis der er en begrundet forventning om, at natbuskørsel er udgiftsneutral.

³ <http://www.regionsyddanmark.dk/wm156333>

Sydtrafiks vurdering af behov for regional natbusbetjening

Der er ikke i principperne taget konkret stilling til regional natbuskørsel. Sydtrafik har derfor på baggrund af eksisterende ruter og eksisterende betjening af relationer opstillet nogle supplerende principper for betjening med natbusser.

Efterspørgsel og rejsemål om natten

Herunder findes Sydtrafiks vurdering af behovet for regional natbusbetjening.

Helårsnatbusser (nat efter fredag og lørdag januar – november)

A-rejsemål: Disse rejsemål er de største byer. Det vurderes, at disse også om natten er de vigtigste rejsemål, som derfor bør betjenes af natbusser. De største byer er som regel stederne med flest kulturelle tilbud og der, hvor folk samles for at gå i byen. I forlængelse af Regionens principper for buskørsel foreslår Sydtrafik således, at der etableres regionale helårsnatbusser mellem A-rejsemålene.

I nattetimerne vil der dog være mindre efterspørgsel efter de lange busrejser. Derfor vurderer Sydtrafik, at det kun vil være relevant at betjene A-A-relationer med mindre end 30 km imellem. I forbindelse med implementeringen af Trafikplanen oprettes der en del nye eller forbedrede forbindelser, bl.a. til Flensborg. Efterhånden som disse ruter bliver implementeret, bør det overvejes, om der også på disse relationer skal etableres natbusbetjening.

Billund Lufthavn er et A-rejsemål, men det vurderes ikke, at Lufthavnen skal betjenes, idet den ikke lever op til målsætningen med at betjene lokaliteter med kulturel betydning.

B-rejsemål: Sydtrafik vurderer, at det ikke er relevant at betjene B-rejsemålene (arbejdspladser og uddannelser) med natbusser.

C-rejsemål: Mindre byer vil generelt have mindre efterspørgsel efter helårsnatbusser. Sydtrafik vurderer, at efterspørgslen efter helårsnatbusser til C-rejsemål i høj grad vil basere sig på forbindelser til den nærmeste større by indenfor samme kommune. Sydtrafik foreslår, at C-rejsemål udelukkende betjenes af regionale helårsnatbusser, hvis de ligger mellem to A-rejsemål, der betjenes med regionale natbusser. Der etableres ikke regionale helårsnatbusser, der udelukkende forbinder et A-rejsemål i en kommune med et C-rejsemål i en anden kommune.

Regionale helårsnatbusser skal, jf. regionens principper, krydse en kommunegrænse.

Julenatbusser (nat efter fredag og lørdag i december)

A-rejsemål: Disse rejsemål er de største byer. Det vurderes, at disse også om natten er de vigtigste rejsemål, som derfor bør betjenes af natbusser. De største byer er som regel stederne med flest kulturelle tilbud og der, hvor folk samles for at gå i byen. I forlængelse af Regionens principper for buskørsel foreslår Sydtrafik således, at der etableres regionale julenatbusser mellem A-rejsemålene.

I nattetimerne vil der dog være mindre efterspørgsel efter de lange busrejser – dog større end i nætter i perioden januar - november. Derfor vurderer Sydtrafik, at det kun vil være relevant at betjene A-A-relationer med mindre end 50 km imellem.

Billund Lufthavn er et A-rejsemål, men det vurderes ikke, at Lufthavnen skal betjenes, idet den ikke lever op til målsætningen med at betjene lokaliteter med kulturel betydning.

B-rejsemål: Sydtrafik vurderer, at det ikke er relevant at betjene B-rejsemålene med natbusser.

C-rejsemål: I perioden op til jul er der generelt større efterspørgsel efter natterejser til og fra C-rejsemål. Derfor foreslår Sydtrafik, at C-rejsemål også betjenes med regionale natbusser ved forbindelse til A-rejsemål eller relevante C-rejsemål, hvis der er efterspørgsel herefter. Der bør dog ikke etableres betjening af relationer til og fra C-rejsemål til A-rejsemål eller C-rejsemål, hvis der er mere end 50 km mellem rejsemålene.

Regionale julenatbusser skal, jf. regionens principper, krydse en kommunegrænse.

Frekvens

På natbusruterne i Sydtrafiks område vil det som regel være tilstrækkeligt med betjening natten efter fredage og lørdage med en afgang i timen eller en afgang hver anden time. Som det ses af passagertallene for de eksisterende natbusser, er der ikke så mange rejsende, at det vil være nødvendigt med flere afgangene end dette.

Samtidig vil passagererne med natbusserne også have bedre mulighed for at tilpasse deres rejse til natbusafgangene. Natbusserne henvender sig i mindre grad til rejsende, der skal være ved deres mål på et bestemt tidspunkt, og mere til rejsende, der skal hjem fra arrangementer eller en aften i byen. De regionale natbusser kører mellem større byer, hvor de rejsende ikke har reel mulighed for at gå eller cykle. Derfor vil de regionale natbussers målgruppe i højere grad være villig til at indrette rejsen efter natbussens afgangstid.

Helårsnatbusser

På baggrund af eksisterende ruter og deres passagertal, vurderer Sydtrafik, at der som udgangspunkt bør være to afgangene pr. nat efter fredag og lørdag i hver retning på regionale helårsnatbusser. Lokale forhold kan tale for en anden frekvens på bestemte relationer.

Afgangene bør ligge på tidspunkter, der er nemme at huske, f.eks. kl. 01.00 eller 01.30, osv.

Julenatbusser

På baggrund af eksisterende ruter og deres passagertal, vurderer Sydtrafik, at der som udgangspunkt bør være 2 – 4 afgangene pr. nat efter fredag og lørdag i hver retning på regionale julenatbusser. Lokale forhold kan tale for en anden frekvens på bestemte relationer.

Afgangene bør ligge på tidspunkter, der er nemme at huske, f.eks. kl. 01.00 eller 01.30, osv.

Tog eller natbus?

Nogle relationer er om natten betjent af tog. Tog kan muligvis erstatte natbuskørslen mellem disse rejsemål, men der kan alligevel være behov for en natbus. Hvis der f.eks. kun er en enkelt afgang med tog, eller hvis afgangene ligger på uheldige tidspunkter, så der er meget lang tid mellem afgangene, vil toget ikke være et godt alternativ til natbusser. Nogle tog har kun afgangene meget tæt på midnat og tæt på kl. 05, således at de ikke er oplagte at bruge for en stor del af de rejsende i weekenderne.

Desuden standser nogle tog om natten ikke ved alle stationer, således at mindre byer ikke bliver betjent af toget. Natbussen har her den fordel, at den kan betjene både de større og mindre byer og tyndt befolkede områder. Således kan der være passagergrundlag for natbusbetjening mellem to større byer, der er togbetjent om natten.

Det må for hvert tilfælde konkret vurderes, om rejsebehovet i nattetimerne kan dækkes af tog. Dette sker på baggrund af togenes afgangstider og deres standsningsmønster sammenholdt med en vurdering af behovet for betjening i nattetimerne.

Økonomi

I tabellen herunder ses den skønnede selvfinansieringsgrad for regionalruterne i de tre takstområder. For julenatbussernes vedkommende er den skønnede selvfinansieringsgrad højest i område Øst (46,5 %). Der er kun helårsnatbusser i område øst, og det skønnes, at disse har en selvfinansieringsgrad på 58,4 %.

Område	Skønnet selvfinansieringsgrad (%)
Øst, jul	46,5
Syd, jul	18,1
Vest, jul	34,1
Øst, helår	58,4
Alle	48,7

I tabellen herunder ses den skønnede årlige nettoudgift for den regionale natbusdrift i de tre takstområder.

Område	Skønnet nettoudgift (kr. /år)
Øst, jul	55.000
Syd, jul	55.000
Vest, jul	10.000
Øst, helår	110.000
I alt	230.000

I alt har Region Syddanmark nettoudgifter på 96,37 mio. kr. til Sydtrafik (budget 2011). Nettoudgifterne ved natbuskørsel udgør således cirka 0,24 % af Regionens nettoudgift til den kollektive trafik i Sydtrafiks område.

Samtidig skal det også medtages i vurderingen, at en tur med natbus ofte kun udgør halvdelen af kundens samlede rejsende. For eksempel vil det ofte være sådan, at den rejsende benytter en almindelig bus til at køre til nærmeste store by om aftenen og benytter en natbus til hjemturen. Indtægten på den almindelige dagsrute skabes således på baggrund af, at det er muligt at rejse med natbus - ellers ville turen sandsynligvis ikke blive foretaget. Opstillet på denne måde vurderes, at natbusdriften er udgiftsneutral for Region Syddanmark.

Som nævnt kan natbuskørslen være med til at forbedre trafiksikkerheden, idet folk vil være mere tilbøjelige til at lade bilen stå efter alkoholindtagelse. Som tidligere nævnt betaler Region og kommuner bl.a. for hospitalsindlæggelse og genoptræning i forbindelse med personskader i trafikken. I bilag 3 ses et eksempel på omkostningerne og dennes fordeling i forbindelse med et alvorligt trafikuheld. Det er tydeligt, at et enkelt undgået, alvorligt uheld på baggrund af betjening med natbus "betaler" nettoomkostningerne ved den regionale natbuskørsel i Sydtrafiks område i mindst to år. Selvom det kan være svært at vurdere, hvor mange uheld der undgås, fordi der er tilbud om natbuskørsel, må det vurderes, at væsentlige omkostninger til behandling og genoptræning spares, og som minimum væsentligt nedbringer de reelle omkostninger ved natbuskørslen.

Som helhed vurderer Sydtrafik således den regionale natbusdrift som værende udgiftsneutral for Region Syddanmark.

Forslag til principper for betjening med regionale helårsnatbusser

Sydtrafik foreslår for helårsnatbusser følgende udbygning af principperne for betjening med regionale busser:

1. Regionens principper beskriver, at en rute for at være af regional betydning skal krydse mindst en kommunegrænse. Således vil natbuskørsel indenfor en enkelt kommune altså være af lokal karakter, og skal finansieres af den pågældende kommune.
2. A-rejsemål, som er de største byer, bør generelt forbindes med natbusser. Der tages dog forbehold for den indbyrdes afstand mellem A-rejsemålene. Generelt vurderes det, at A-A-relationer i større afstand end 30 km ikke betjenes, idet der næppe kan forventes at være passagergrundlag for en tur længere end 30 km.
3. Regionale helårsnatbusser køres kun nat efter fredage og lørdage.
4. Natbusser skal især betjene lokaliteter af kulturel interesse (f.eks. byer, hvor der afholdes koncerter) og være med til at sikre, at de rejsende kommer sikkert hjem fra festlige lejligheder. Natbusser skal være et brugbart alternativ til bilkørsel og et billigere alternativ til taxakørsel
5. Det vil næppe være relevant at betjene arbejdspladser og uddannelsessteder i nattetimerne, hvorfor B-rejsemål ikke skal betjenes med regionale natbusser.
6. C-rejsemål må vurderes at have mindre regional betydning om natten på grund af deres størrelse. Således vurderes det, at det C-rejsemål kun skal betjenes af regionale helårsnatbusser, hvis de ligger på en strækning, der betjenes af en regional natbus mellem to A-rejsemål.
7. Hvis en A-A-relation ikke i dagtimerne betjenes med regionalbusser, vil den heller ikke om natten blive betjent af regionale helårsnatbusser. En undtagelse herfra kan være, hvis der f.eks. om dagen er togbetjening af relationen, men toget ikke kører om natten. Parallelkørsel mellem tog og natbus bør undgås.
8. Billund Lufthavn betjenes ikke med regionale natbusser. Der er i nattetimerne få kommercielle flyvninger, og lufthavnen vurderes ikke at leve op til målsætningen om betjening af lokaliteter af kulturel interesse eller at være relevant i forbindelse med hjemkørsel fra fest.

Forslag til principper for betjening med regionale julenatbusser

I december er der almindeligvis væsentligt større efterspørgsel efter natbusser, og i de fleste kommuner findes derfor de såkaldte julenatbusser, som udelukkende køres i de fire weekender op til jul.

Julenatbusserne skal overholde samme principper som helårsnatbusserne, men pga. den større efterspørgsel bør der også være betjening af nogle C-rejsemål, enten ved forbindelse til et A-rejsemål eller et andet C-rejsemål.

Sydtrafik foreslår derfor følgende principper for betjening med regionale julenatbusser:

1. Regionens principper beskriver, at en rute for at være af regional betydning skal krydse mindst en kommunegrænse. Således vil natbuskørsel indenfor en enkelt kommune altså være af lokal karakter, og skal finansieres af den pågældende kommune.
2. A-rejsemål, som er de største byer, bør generelt forbindes med natbusser. Der tages dog forbehold for den indbyrdes afstand mellem A-rejsemålene. Generelt vurderes det, at A-A-relationer i større afstand end 50 km ikke betjenes, idet der næppe kan forventes at være passagergrundlag for en tur længere end 50 km.
3. C-rejsemål må vurderes at have mindre regional betydning om natten på grund af deres størrelse. I perioden op til jul vil der dog være efterspørgsel efter rejser til og fra C-rejsemål. C-rejsemål kan således betjenes af regionale julenatbusser, enten ved forbindelse til et A-rejsemål eller et andet C-rejsemål. Der skal for hvert C-rejsemål foretages en vurdering af efterspørgslen efter julenatbusser.
4. Regionale julenatbusser køres udelukkende nætter efter fredage og lørdage.
5. Natbusser skal især være med til at sikre, at de rejsende kommer sikkert hjem fra festlige lejligheder og også betjene lokaliteter af kulturel interesse (f.eks. byer, hvor der afholdes koncerter). Natbusser skal være et brugbart alternativ til bilkørsel og et billigere alternativ til taxakørsel.
6. Det vil næppe være relevant at betjene arbejdspladser og uddannelsessteder i nattetimerne, hvorfor B-rejsemål ikke skal betjenes med regionale natbusser.
7. Hvis en relation ikke i dagtimerne betjenes med regionalbusser, vil den heller ikke om natten blive betjent af regionale julenatbusser. En undtagelse herfra kan være, hvis der f.eks. om dagen er togbetjening af relationen, men toget ikke kører om natten. Parallelkørsel med natbus og tog bør undgås.
8. Billund Lufthavn betjenes ikke med regionale natbusser. Der er i nattetimerne få kommercielle flyvninger, og lufthavnen vurderes ikke at leve op til målsætningen om betjening af lokaliteter af kulturel interesse eller at være relevant i forbindelse med hjemkørsel fra fest.

Opsummering regional natbusbetjening

Opsummering af forslag til principper for regional helårsnatbusbetjening:

- Natbusser betjener lokaliteter af kulturel interesse og skal sikre, at folk kommer sikkert hjem fra festlige lejligheder
- A-A-relationer med mindre end 30 km afstand betjenes almindeligvis. Der kan afviges fra dette, hvis der er særlige forhold mht. passagergrundlag (f.eks. togbetjening eller stor efterspørgsel)
- B-rejsemål har ikke regional natbusbetjening
- C-rejsemål betjenes som udgangspunkt ikke
- Kun A-A-relationer, hvor der i dagtimerne er regional busbetjening, betjenes med regionale natbusser. Hvor A-A-relationer i dagtimer er forbundet med tog, men ikke med bus, kan det dog komme på tale at betjene strækningen med regionale helårsnatbusser, hvis toget ikke har afgange i nattetimerne
- Regionale natbusser skal krydse en kommunegrænse

Opsummering af forslag til principper for regional julenatbusbetjening:

- Natbusser betjener lokaliteter af kulturel interesse og skal sikre, at folk kommer sikkert hjem fra festlige lejligheder
- A-A-relationer med mindre end 50 km afstand betjenes almindeligvis. Der kan afviges fra dette, hvis der er særlige forhold mht. passagergrundlag (f.eks. togbetjening eller stor efterspørgsel)
- B-rejsemål har ikke julenatbusbetjening
- C-rejsemål betjenes som udgangspunkt ved forbindelse til A-rejsemål eller andet C-rejsemål.
- Kun relationer, hvor der i dagtimerne er regional busbetjening, betjenes med regionale natbusser. Hvor relationerne i dagtimer er forbundet med tog, men ikke med bus, kan det dog komme på tale at betjene strækningen med regionale julenatbusser, hvis toget ikke har afgange i nattetimerne
- Regionale julenatbusser skal krydse en kommunegrænse

Kommunal natbusbetjening

De enkelte kommuner har mulighed for at supplere de regionale natbusser, hvis de finder det hensigtsmæssigt. Den enkelte kommune har mulighed for at opstille servicekriterier for betjening med natbusser på linje med Region Syddanmark, eller i hvert enkelt tilfælde at tilpasse betjeningen til de lokale forhold. Bestilleren skal naturligvis i denne forbindelse nøje overveje, om der er efterspørgsel efter natbusbetjening. I dette afsnit opstilles nogle generelle vurderinger af frekvens og ruteforløb for kommunale natbusser.

Frekvens

Det vurderes generelt, at der udelukkende er behov for betjening med natbusser i nætterne efter fredage og lørdage. Der vil dog sandsynligvis være forskel på antallet af afgangse disse nætter, alt efter hvor natbussen skal køre:

Store byer (f.eks. Esbjerg): I de større byer er der relativt mange, der er interesserede i at rejse i nattetimerne. Dette skyldes, at der i de større byer er mange kulturelle arrangementer, og mange, der går i byen i weekenderne. Desuden er der en del, der skal den relativt korte afstand fra centrum til forstæder.

Derfor bør der i de større byer være relativt mange afgangse pr. nat, så de rejsende ikke opfatter det at skulle med en natbus, som besværligt. Således kan der være op til 4 – 5 afgangse i hver retning pr. nat efter fredage og lørdage.

Mellembys ruter: Mellembys ruter kører som regel relativt lange distancer, og de rejsende vil således i højere grad være villige til at tilpasse deres tur til bussernes afgangstider. Mange steder vil det således ikke være nødvendigt med lige så mange afgangse som i de store byer. Alt efter efterspørgsel bør der således være 2 – 4 afgangse i hver retning nat efter fredag og lørdag.

Antallet af afgangse kan tilpasses sæsonen, således at der f.eks. er 2 afgangse pr. nat januar – november og 4 afgangse pr. nat i december.

Oplandsruter: Oplandsruter forbinder også om natten større byer med oplandet. Hvor mange afgangse, der skal være pr. nat må således bero på en konkret vurdering af efterspørgslen efter natbusser det konkrete sted. I perioden januar – november vil der som regel være 1 – 2 afgangse pr. nat efter fredage og lørdage, mens der i december typisk er 1 – 4 afgangse pr. weekendnat.

Rejsemål og ruteforløb

Som nævnt tidligere i denne rapport er der forskellige muligheder for, hvordan kommunerne kan tilrettelægge deres natbuskørsel. For eksempel kan natbusserne køre efter en fastlagt køreplan, eller der kan etableres natbusser, hvor kun afgangstidspunktet fra et centralt sted er fastlagt, og hvor passagererne indenfor et fastlagt område kan bestemme, hvor natbussen skal køre hen.

Hvis natbusserne krydser en kommunegrænse, bør de berørte kommuner være enige om, hvordan ruten tilrettelægges – dvs. at rutens karakter er den samme på begge sider af kommunegrænsen. En rute, der i én kommune kører relativt direkte og hurtigt, og i en anden kører en snørklet rute med mange stop vil være forvirrende og uattraktiv for kunderne.

Kommunale ønsker til / principper for natbuskørsel

I forbindelse med høringen af denne rapport har kommunerne haft mulighed for at indmelde ønsker til natbuskørslen generelt samt at indmelde egne principper for natbuskørslen i kommunen. I dette afsnit beskrives kommunernes ønsker og/eller principper.

Billund Kommune

Generelt

Billund Kommune ønsker, at Sydtrafik i samarbejde med Billund Airport og større virksomheder i området finder ud af, om der er behov for natbuskørsel i området.

Esbjerg Kommune

Kommunen

Esbjerg Kommune ønsker, at eksisterende natbusruter skal betjene Tjæreborg.

Fanø Kommune

Ingen bemærkninger.

Fredericia Kommune

Ingen bemærkninger

Haderslev Kommune

Generelt

Frekvensen på A-C-relationen Kolding-Haderslev på julenatbussen bør sættes til timedrift pga. Haderslev/Starups størrelse (den største ikke A-by i Sydtrafiks område og tæt på grænsen på de 25.000 indbyggere). Desuden bør ruten som i dag føres over Fjelstrup for at styrke passagerunderlaget, selvom princippet fastslår, at omvejskørsel bør undgås. Haderslev Kommune forventer, at ruten Haderslev-Aabenraa opretholdes som regional julenatbus.

Kommunen

Haderslev Kommune ønsker at betjene kommunens mellemstore byer med befolkningstal på ca. 2.500 indbyggere med kørsel med fastlagt køreplantid, og samtidig – for at give et større befolkningsunderlag til ruterne – tilbyde landområderne/landsbyerne en betjening f.eks. efter princippet om, at det er passagererne inden for et fastlagt område, der kan bestemme, hvor bussen skal køre.

Kolding Kommune

Kommunen

Kommunen ønsker en drøftelse med Sydtrafik om den fremtidige natbusbetjening.

Sønderborg Kommune

Generelt

Der bør i den regionale helårsbetjening tages højde for større arrangementer. I perioden op til jul er der behov for betjening i weekender mellem Sønderborg og Aabenraa.

Kommunen

Sønderborg Kommunes principper for lokal natbusbetjening fra sommeren 2011 er følgende:

- Der tilbydes natbuskørsel samtlige nætter efter fredage og lørdage.
- Natbuskørsel tilbydes med en afgang med udgangspunkt fra Sønderborg

Busstation.

- Der skal være natbusbetjening til alle centerbyer i de tidligere kommuner.
- Dog betegnes Sønderborg som et nærområde, der kun vil blive betjent på strækninger, der naturligt passeres af natbusserne.
- Der skal være natbusbetjening til alle distrikter med over 2.000 indbyggere. Mindre distrikter vil blive betjent, hvis dette ikke medfører væsentlig omvejskørsel.
- Rejsetiden må ikke overstige 60 minutter.
- Kørslen skal kunne varetages af to driftsbusser.

Tønder Kommune

Ingen bemærkninger.

Varde Kommune

Generelt

Kommunen noterer sig, at principperne ikke lægger op til en forringelse af julenatbuskørslen mellem Esbjerg og Varde. Julenatbusser skal prioriteres højere end helårsnatbusser.

Vejle Kommune

Ingen bemærkninger.

Vejle Kommune

Kommunen forudsætter, at de eksisterende julenatbusser opretholdes.

Aabenraa Kommune

Generelt

Udvalget kan tilslutte sig synspunktet om, at natbusserne er en god reklamesøjle for den kollektive trafik, og finder desuden at natbusserne har en positiv signalværdi i forhold til at undgå spirituskørsel. En beslutning om, hvornår der skal oprettes en decembarnatbus bør ikke alene begrundes med økonomiske forhold, men også med de mere umålbare fordele, der nævnes herover.

Oplæg til fortsat betjening med regionale decembarnatbusser på A-A, A-C og C-C relationer støttes fuldt ud.

Rapporten lægger op til 2-timersdrift på forbindelser til og fra Aabenraa. Det bør overvejes, om timedrift i en kortere periode (f.eks. 01:00 til 03:00) kan fås for en forholdsvis lille merudgift.

Bilag 1: Eksisterende betjening januar – november

Der bør være regional betjening af A-A-relationer, hvor det vurderes, at der vil være passagergrundlag for dette.

Følgende byer i Sydtrafiks område er af Region Syddanmark udpeget som A-rejsemål:

- Esbjerg
- Kolding
- Vejle
- Fredericia
- Sønderborg
- Flensborg
- Horsens

I det følgende beskrives den nuværende mulighed for natterejser hele året på de enkelte relationer. Natbusser kører som regel i perioden mellem midnat og kl. 05. Perioden, der undersøges, er kl. 23.45 til kl. 05.15, dvs. plus/minus 15 minutter. Yderligere er afstanden mellem de to byer angivet, ligesom det er angivet, om der i Trafikplan 2009 – 2012 er planlagt betjening af relationen i dagtimerne.

Esbjerg - Kolding

A-rejsemålet Esbjerg ligger cirka 72 km fra A-rejsemålet Kolding. Det er muligt at rejse med tog mellem disse to rejsemål to gange pr. nat.

Afstand	72 km
Regional busbetjening i dagtimer	Med skift

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Esbjerg	Nat efter Fredag	Nat efter Lørdag
Tog	00:40 03:31	00:44 03:31

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Kolding	Nat efter Fredag	Nat efter Lørdag
Tog afgang	23:50 01:50	23:50 01:50

Vejle – Kolding

Om natten kræver en togrejse mellem Vejle og Kolding et skift i Fredericia, og der eksisterer også på nuværende tidspunkt en helårsnatbus på relationen.

Afstand	29 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Vejle	Fredag	Lørdag
Tog med skift	02:40	02:40
Natbus uden skift	01:00 03:00	01:00 03:00

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Kolding	Fredag	Lørdag
Tog med skift	23:50 02:50	23:50 02:43
Natbus uden skift	01:00 03:00	01:00 03:00

Bilag 1: Eksisterende betjening januar – november

Vejle – Fredericia

Relationen er togbetjent med 2 – 4 afgange mellem kl. 00.00 og 05.00. Hertil er der 2 afgang med en regional natbus.

Afstand	25 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00.00-05.00 mod Vejle	Fredag	Lørdag
Tog	00:16 01:56 03:07 03:11 05:02	00:16 01:56 03:07 03:11
Natbus	01:00 03:00	01:00 03:00

Nuværende betjening kl. 00.00-05.00 mod Fredericia	Fredag	Lørdag
Tog	23:50 00:51 02:50	23:50 00:51 02:43
Natbus	01:00 03:00	01:00 03:00

Kolding – Fredericia

Relationen Kolding – Fredericia betjenes med tog 3 gange pr. nat

Afstand	24 km
Regional busbetjening i dagtimer	Nej

Nuværende betjening kl. 00.00-05.00 mod Fredericia	Fredag	Lørdag
Tog	00:45 01:50 02:40	00:45 01:50 02:40

Nuværende betjening kl. 00.00-05.00 mod Kolding	Fredag	Lørdag
Tog	00:24 02:01 03:14	00:28 02:01 03:14

Bilag 1: Eksisterende betjening januar – november

Vejle - Horsens

Denne A-A-relation er i dag ikke betjent med helårsnatbusser. I dag er der i stedet regionalnatbus mellem Vejle og Hedensted (C-rejsemål). Midttrafik har ikke helårsnatbusser mellem Hedensted og Horsens.

Mellem Vejle og Horsens er der tog om natten med 2 - 3 afgangse mellem midnat og kl. 05.

Afstand	28 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00.00-05.00 mod Horsens	Fredag	Lørdag
Tog	00:32 02:12 03:23	00:32 02:12 03:23

Nuværende betjening kl. 00.00-05.00 mod Vejle	Fredag	Lørdag
Tog	00:30 02:33	00:30 02:23

Sønderborg – Flensborg

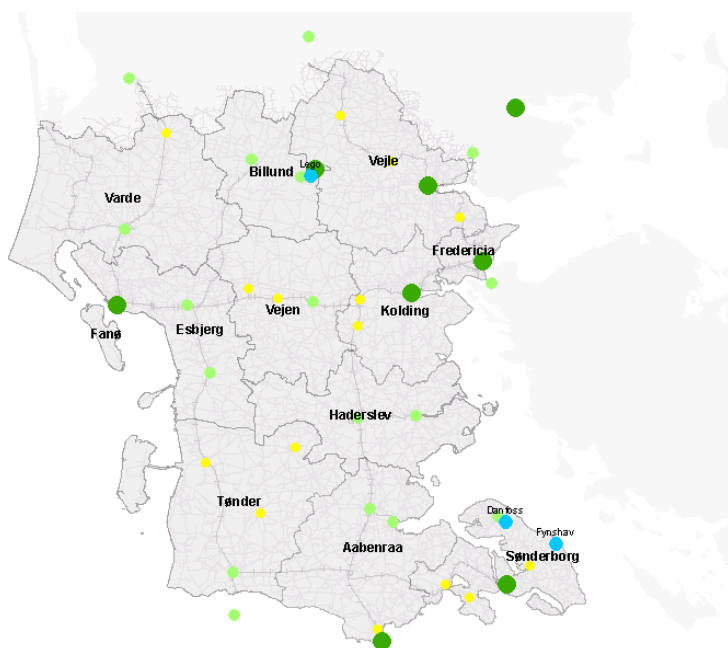
Det er i dag ikke muligt at rejse med kollektiv trafik mellem Sønderborg og Flensborg i nattetimerne.

Afstand	43 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Vest

Esbjerg og Billund Lufthavn er eneste A-rejsemål i Sydtrafiks vestlige område. Som med helårsnatbusserne vurderes Billund Lufthavn at være irrelevant for julenatbussernes målgruppe.

Esbjerg – Kolding og Esbjerg – Vejen

A-rejsemålet Esbjerg er cirka 72 km fra A-rejsemålet Kolding og 50 km fra C-rejsemålet Vejen. Det er muligt at rejse med tog mellem disse rejsemål en til to gange pr. nat.

Afstand Esbjerg - Kolding	72 km
Regional busbetjening i dagtimer	(Ja)

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Esbjerg	Nat efter Fredag	Nat efter Lørdag
Tog	00:40 03:31	00:44 03:31

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Kolding	Fredag	Lørdag
Tog	23:50 01:50	23:50 01:50

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Esbjerg – Bramming

Disse to byer ligger i samme kommune. Der lægges i Trafikplanen ikke op til, at Bramming skal betjenes af regionale ruter om dagen.

Afstand	21 km
Regional busbetjening i dagtimer	Nej

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Bramming	Fredag	Lørdag
Tog	23:50 01:50	23:50 01:50

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Esbjerg	Fredag	Lørdag
Tog	23:57 00:19 00:30 01:24 04:15	23:57 00:19 00:30 01:28 04:15

Esbjerg – Ribe

Relationen Esbjerg – Ribe betjenes i dagtimer af tog og af bus 913X. De to byer ligger i samme kommune.

Afstand	32 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Ribe	Fredag	Lørdag
Tog	23:45 05:07	-

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Esbjerg	Fredag	Lørdag
Tog	00:12	00:12

Den kommunale rute 145 betjener relationen i december.

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Esbjerg – Tønder

Afstanden mellem de to byer er godt 80 km. Der er togbetjening af relationen i dagtimerne.

Afstand	81 km
Regional busbetjening i dagtimer	Nej

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Tønder	Fredag	Lørdag
Tog	05:07	-

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Esbjerg	Fredag	Lørdag
Tog	-	-

Esbjerg – Varde

Relationen Esbjerg – Varde er ikke betjent med tog om natten. Afstanden mellem de to byer er knap 20 kilometer.

Afstand	20 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Esbjerg	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	23:49 00:49 01:49 02:49	23:49 00:49 01:49 02:49

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Varde	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	01:10 02:10 03:10 04:10	01:10 02:10 03:10 04:10

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Esbjerg – Grindsted / Billund

Der findes ikke på nuværende tidspunkt reelle forbindelser mellem disse byer i nattetimerne efter fredage og lørdage. En rejse på dette tidspunkt vil tage cirka 5 timer mellem Esbjerg og Grindsted.

Afstand til Grindsted	49 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Afstand til Billund	66 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Øst

I Østområdet er byerne Vejle, Fredericia, Kolding og Horsens defineret som A-rejssemål.

Kolding – Vejle

To julenatbusser, 831 og 837 kører mellem Vejle og Kolding med 4 afgangene hver. Hertil er der enkelte afgangene med tog, hvor der skal skiftes i Fredericia.

Afstand	29 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Vejle	Fredag	Lørdag
Tog med skift	02:40	02:40
Natbus uden skift	01:00	01:00
	01:00	01:00
	02:00	02:00
	02:00	02:00
	03:00	03:00
	03:00	03:00
	04:00	04:00
	04:00	04:00

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Kolding	Fredag	Lørdag
Tog med skift	23:50	23:50
	02:43	02:43
Natbus uden skift	01:00	01:00
	01:00	01:00
	02:00	02:00
	02:00	02:00
	03:00	03:00
	03:00	03:00
	04:00	04:00
	04:00	04:00

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Vejle – Fredericia

Relationen er i dag betjent af 2 julenatbusser (rute 832 og 861) med hver 4 afgange pr. nat og tog. Rute 861 forbinder også Middelfart og Fredericia.

Afstand	25 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Vejle	Fredag	Lørdag
Tog	00:16	00:16
	01:56	00:28
	03:07	01:56
	03:11	03:07
	05:02	03:11
Natbus uden skift	01:00	01:00
	01:00	01:00
	02:00	02:00
	02:00	02:00
	03:00	03:00
	03:00	03:00
	04:00 04:00	04:00 04:00

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Fredericia	Fredag	Lørdag
Tog	23:50	23:50
	00:51	00:51
	02:43	02:43
Natbus uden skift	01:00	01:00
	01:00	01:00
	02:00	02:00
	02:00	02:00
	03:00	03:00
	03:00	03:00
	04:00 04:00	04:00 04:00

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Fredericia – Kolding

Relationen Fredericia – Kolding betjenes i weekenderne op til jul af en natbus og af tog. Der er i dagtimerne ikke betjening med regionalbus på relationen. Regionalbus 410 kører dog Kolding – Erritsø – Middelfart.

Afstand	27 km
Regional busbetjening i dagtimer	Nej

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Fredericia	Fredag	Lørdag
Tog	00:45 01:50 02:40	00:45 01:50 02:40
Natbus	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Kolding	Fredag	Lørdag
Tog	00:24 02:01 03:14	00:28 02:01 03:14
Natbus	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Fredericia – Middelfart

Relationen betjenes i dagtimer af den regionale 216. Relationen betjenes i nattetimer i weekender op til jul af tog og natbus.

Afstand	10 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Middelfart	Fredag	Lørdag
Tog	00:11 01:10 03:03 04:02 05:06	00:11 01:10 03:03
Natbus	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Fredericia	Fredag	Lørdag
Tog	00:05 00:29 00:39 01:45 02:58 04:28 05:14	00:05 00:29 00:39 01:45 02:58 04:28
Natbus	00:30 01:30 02:30 03:30	00:30 01:30 02:30 03:30

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Kolding – Haderslev

Relationen betjenes med en natbus i weekenderne op til jul.

Afstand	28 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Kolding	Fredag	Lørdag
Tog med skift	-	-
Natbus uden skift (844)	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Haderslev	Fredag	Lørdag
Tog med skift	-	-
Natbus uden skift (844)	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Kolding – Vejen

Relationen Kolding – Vejen er betjent af tog med to afgang pr. nat.

Afstand	24 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Kolding	Fredag	Lørdag
Tog	00:27 02:23	00:27 02:23
Natbus	-	-

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Vejen	Fredag	Lørdag
Tog	00:40 03:31	00:44 03:31
Natbus	-	-

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Vejle – Horsens

A-A-relasjonen er i nætterne i weekender op mod jul betjent af en natbus, der bl.a. også betjener Hedensted.

Afstand	28 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Horsens	Fredag	Lørdag
Tog	00:32 02:12 03:23	00:32 02:12 03:23
Natbus	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Vejle	Fredag	Lørdag
Tog	00:30 02:23	00:30 02:23
Natbus	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Vejle – Grindsted (Billund)

Vejle – Grindsted via Billund betjenes to gange pr. nat i weekender op til jul.

Afstand	43 (29) km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Vejle	Fredag	Lørdag
Tog med skift	-	-
Natbus uden skift	02:03 04:03 (02:18) (04:18)	02:03 04:03 (02:18) (04:18)

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Billund	Fredag	Lørdag
Tog med skift	-	-
Natbus uden skift	01:00 03:00	01:00 03:00

Syd

Haderslev – Aabenraa

Relationen betjenes med fire afgange pr. nat i weekender op til jul.

Afstand	32 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Aabenraa	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Haderslev	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Haderslev – Vojens

Denne strækning betjenes af en lokal natbus, der kører i en ringrute fra Haderslev 4 gange pr. nat i weekender.

Afstand	13 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus (lokalrute, afgang Haderslev angives)	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Aabenraa – Sønderborg

I juleperioden er der i weekender betjening med natbus fire gange pr. nat.

Afstand	37 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Aabenraa	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Sønderborg	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Aabenraa – Tønder (via Rødekro)

Aabenraa – Tønder betjenes med natbus fire gange pr. nat i weekender op til jul.

Afstand	47 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Aabenraa	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	00:30 01:30 02:30 03:30	00:30 01:30 02:30 03:30

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Tønder	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	01:00 02:00 03:00 04:00	01:00 02:00 03:00 04:00

Bilag 2: Eksisterende betjening i december

Sønderborg – Flensborg

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at rejse med kollektiv trafik mellem Sønderborg og Flensborg i nattetimerne.

Afstand	43 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Flensborg	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	-	-

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Sønderborg	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	-	-

Aabenraa – Flensborg

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at rejse med kollektiv trafik mellem Aabenraa og Flensborg i nattetimerne.

Afstand	36 km
Regional busbetjening i dagtimer	Ja

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Aabenraa	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	-	-

Nuværende betjening kl. 00-05 mod Flensborg	Fredag	Lørdag
Tog	-	-
Natbus	-	-

Bilag 3: Omkostninger ved trafikuheld

I forbindelse med kommunalreformen har kommuner og regioner overtaget mange udgifter i forbindelse med behandling af kvæstede i trafikuheld. Ulykkes Analyse Gruppen ved Odense Universitetshospital har gennemført en undersøgelse, som viser, hvordan omkostningerne ved et trafikuheld fordeles mellem kommune og region. Undersøgelsen tager udgangspunkt i *Kommunernes udgifter ved personskader i trafikken – En beregningsmetode, Rapport nr. 158, 1998, Vejdirektoratet*.

Rapporten fra 1998 opstiller forskellige cases, som viser udgifterne ved personskadeuheld. På baggrund af disse cases har Ulykkes Analyse Gruppen foretaget en vurdering af omkostningsfordelingen efter kommunalreformen. Herunder ses eksemplet "Bente", taget fra Ulykkes Analyse Gruppens notat, som tydeligt viser, at der er store udgifter for både kommune og region ved alvorlige trafikuheld.⁴

<p>Bente blev i 1993 kørt ned i et fodgængerfelt i en alder af 29 år. Bilisten, der ramte Bente, kørte over for rødt.</p> <p>Bente pådrog sig kraniebrud, en stor blodansamling i højreside af hovedet, brækkede venstre lårben og fik revet korsbånd på højre knæ. Hun var bevidstløs i 1½ måned efter ulykken og var lammet i den ene side, da hun kom til bevidsthed. Efter opvågningen skulle hun lære at tale på ny og opøve almindelige daglige færdigheder. Hun var indlagt på flere hospitaler, fra ulykkestidspunktet og til ca. seks måneder senere. Hun gennemgik i perioden flere operationer og talrige undersøgelser, modtog genoptræning, taleundervisning og psykologhjælp mv. Hun har været genindlagt for at få fjernet søm og skruer i låret samt for mindre operationer i ansigtet.</p> <p>I dag (1996) er Bente stadig i fysioterapeutisk behandling flere gange om ugen og er med i et arbejdsprøvningsforløb. Hun har stadig kontakt til taleinstituttet og skal formodentlig resten af livet tage gigtpreparater mod smerter.</p> <p>Bente blev i 1994 vurderet 35 % invalid, men sagen er ikke afsluttet (1996).</p> <p>Bente bor alene og klarer sig uden hjemmehjælp. Hun har stadig kraft nedsættelse og føleforstyrrelser og har som følge af dette og det ødelagte knæ problemer med at gå på trapper og at gå langt. Hun bliver hurtigt træt, har problemer med korttidshukommelsen og koncentrationsevnen, og det kniber med at lære og huske nyt stof.</p>	Bente - 32 år	1996-kr
	Udgifter indtil opgørelsestidspunktet	1.236.430
	Estimerede årlige udgifter fremover	163.298
	Udgifter i Bentes restlevetid (67-32=35 år)	5.718.430
	Samlede udgifter efter Bentes trafikskade	6.951.860
Læs andre eksempler i Vejdirektoratets rapport 158, 1998		

Figur 1. Eksemplet Bente. Udgifterne indtil opgørelsestidspunktet fordelte sig med 13 % til staten, 67 % til amtet og 30 % til kommunen. De samlede udgifter i hele Bentes levetid fordelte sig med 37 % til staten, 22 % til amtet og 41 % til kommunen. Beregningen byggede på de fordelingsregler, der gjaldt i 1996.

	1996-kr	Fordeling efter gamle regler			Fordeling efter nye regler		
		Stat	Amt	Kommune	Stat	Region	Kommune
Hospital	495.343		100 %			100 %	
Transport	4.700		100 %			100 %	
Fysioterapi	65.894		100 %			75 %	25 %
Taleundervisning	3.900		100 %				100 %
Psykologbehandling	13.491		33 %	67 %		33 %	67 %
Genoptræning	299.900		80 %	20 %		10 %	90 %
Sygedagpenge	328.894	50 %		50 %			100 %
Boligsikring	12.675			100 %			100 %
Medicin			50 %	50 %		50 %	50 %

Figur 2. Fordelingen af Bentes behandlingsudgifter mellem Stat, Amt og Kommune efter de gamle regler henholdsvis mellem Stat, Region og Kommune efter de nye regler. Alle beløb er opgjort i 1996-kroner.

⁴ Se evt. nærmere på <http://www.vejsektoren.dk/wimdoc.asp?page=document&objno=6131>

Bilag 4: Opsummering af oplæg til principper for natbusbetjening

I dette afsnit findes en kort opsummering af Sydtrafiks oplæg til principper for natbusbetjening.

Helårsnatbusser

Region Syddanmark finansierer natbusser på A – A-relationer, hvis en kommunegrænse krydses. Kommunerne finansierer eventuel supplerende betjening.

Tablet 4: Finansiering af natbusser

Relation	Finansiering
A-A	Regional
Alle andre	Kommunal

Nedenstående tabeller viser Sydtrafiks oplæg til regional og kommunal natbusbetjening.

Tablet 5: Regional natbusbetjening januar - november

Relation	Weekendbetjening	Betjening hverdagsnætter	Bemærkninger
A – A	Ja	Efter behov	
A – C	Nej	Nej	C-rejsemål betjenes udelukkende af ruter, der kører mellem A-rejsemål. Omvejskørsel bør begrænses
C – C	Nej	Nej	C-rejsemål betjenes udelukkende af ruter, der kører mellem A-rejsemål. Omvejskørsel bør begrænses
Landområder	Nej	Nej	Landområder vil kun blive betjent af ruter, der kører mellem større byer. Omvejskørsel bør begrænses

Tablet 6: Kommunal natbusbetjening januar - november

Område	Weekendbetjening	Betjening hverdagsnætter	Bemærkninger
Større byområder 25.000 + indbyggere (A-rejsemål)	Ja	Efter behov	Oplandsbetjening eller "natbybus". Supplerende kørsel ifht. Regionale natbusser
Byområder 5.000 – 25.000 indbyggere (C-rejsemål)	Efter behov	Efter behov	Evt. betjening ved forbindelse til større by
Byområder mindre end 5.000 indbyggere	Efter behov	Nej	Betjenes af ruter, der kører mellem større byer. Omvejskørsel bør begrænses
Landområder	Nej	Nej	Landområder bør kun blive betjent af ruter, der kører mellem større byer. Omvejskørsel bør begrænses

Antallet af afgang må naturligvis vurderes ud fra behovet, men kan i Sydtrafiks område som regel begrænses til en eller to pr. nat. Enkelte steder er der i dag i Sydtrafiks område timedrift (5 afgang pr. nat) på natbusserne natten efter fredag og lørdag.

Tablet 7: Forslag til frekvens for natbusbetjening januar – november

Område	Weekend	Hverdagsnætter	Bemærkninger
A – A / Internt A-rejsemål	Timedrift / 2-timersdrift	Efter behov	
A – C / Internt C	2-timersdrift	Efter behov	Afhænger af forbindelse til større by
Byområder mindre end 5.000 indbyggere	Efter behov	-	Afhænger af forbindelse til større by
Landområder	Efter behov	-	Betjenes kun af ruter mellem større byer

Julenatbusser

I december er der større efterspørgsel efter natbusser. Sydtrafik foreslår, at regionen finansierer A – A-relationer og A – C-relationer i de tilfælde, hvor en kommunegrænse krydses. Kommunerne finansierer således lokal betjening og evt. supplerende betjening.

Tabel 8: Finansiering af natbusser

Relation	Finansiering
A – A	Regional
A – C	Regional / Kommunal
C – C	Regional / Kommunal
Internt by	Kommunal
Internt kommune	Kommunal

Nedenstående tabeller viser Sydtrafiks oplæg til regional og kommunal natbusbetjening i december.

Tabel 9: Regional natbusbetjening december

Relation	Weekendbetjening	Betjening hverdagsnætter	Bemærkninger
A – A	Ja	Efter behov	
A – C	Ja	Nej	
C – C	Ja	Nej	
Landområder	Nej	Nej	Landområder vil kun blive betjent af ruter, der kører mellem større byer. Omvejskørsel bør begrænses

Tabel 10: Kommunal natbusbetjening december

Område	Weekendbetjening	Betjening hverdagsnætter	Bemærkninger
Større byområder 25.000 + indbyggere (A-rejsemål)	Ja	Efter behov	F.eks. oplandsbetjening eller "natbybus".
Byområder 5.000 – 25.000 indbyggere (C-rejsemål)	Efter behov	Efter behov	Evt. betjening ved forbindelse til større by
Byområder mindre end 5.000 indbyggere	Efter behov	Nej	Betjenes evt. af ruter, der kører mellem større byer. Omvejskørsel bør begrænses
Landområder	Nej	Nej	Landområder bør kun blive betjent af ruter, der kører mellem større byer. Omvejskørsel bør begrænses

I perioden op til jul er der større efterspørgsel efter natbusser, og der bør således være flere afgange i denne periode. Herunder ses Sydtrafiks forslag til betjening med natbusser i december.

Tabel 11: Forslag til frekvens for natbusbetjening i december

Område	Weekend	Hverdagsnætter	Bemærkninger
A – A	Timedrift	Efter behov	
A – C / Internt C	2-timersdrift	Efter behov	Evt. timedrift
Byområder mindre end 5.000 indbyggere	2-timersdrift	Efter behov	Afhænger af evt. forbindelse til større by
Landområder	Efter behov	-	Betjenes kun af ruter mellem større byer